

Dietzesma leiçon :

D'André Dexet, plus connu sous le nom de **PANAZÔ**

Lue par **Alain Meyjonade** (accent du Pays bas-limousin)

LO GRAND BIRAUIA SUR LA “PETA-SI-QUÒ-PÒT” DE SON NEBOT

Lo nebot del grand Birauia es a la mòda, coma zo son tots los jòunes dau jorn d’anuech : piaus longs, pantalons petaçats, “ticheurte” coma dison en francés, te sabi ieu que mai... Son petit nom : Piere, mas Birauia l’apela Piaron.

Aquel nebot a una motò. Qu’es una japonesa, una “Peta-si-quò-pòt” ; mas per petar, quò peta !

Diumenche passat, Piaron venguet veire son oncle a Vira-Trainassa.

– Tonton, vòles venir far un petit torn en motò coma ieu ?

– E perqué pas ! faguet Birauia.

Quò fai que montet sus lo sièti de darrier e veiquí la Peta-si-quò-pòt partida sus la rota de Sent-Liunard.

Piaron fasiá virar la ponhada de la mecanica e vos garantissi que quò avançava sus aquela rota.

Birauia vesiá pas passar los aubres mai los quites potèus. Per petar, quò petava... Mas fasiá pas tant chalur qu’aquò diumenche matin, los amics, e per bien vos dire, Birauia se gialava sus aquela motò. Credet a son nebot :

– Dija, Piaron, vai pas si redde ; mas dents se saqueton dins ma gòrja !

Piaron plantet la Peta-si-quò-pòt ;

– Dija-me, tonton, faguet lo nebot, si as freg a la peitrena, qu’es pas malaisat, vira ta vesta davant-darrier, quò te parará dau corrent d’aire ; tant pég per ton esquina...

Birauia se desabilhet e viret sa vesta davant-darrier. Piaron li aidet a enfilas las manjas e prenguet suenh de bien lo botonar sus l’esquina. E ben, quò ‘nava mielhs ! Birauia ne sentiá pus tant lo vent. E arriberon al Pont de Noblac ...

Mas vai te far fotre ! Sabi pas coma Piaron faguet son compte, mas la Peta-si-quò-pòt esropiet, manquet lo tornant e volet dins lo canivèl. À ! Filh de garça ! Quò n’en faguet una brava saquetada ! Piaron anet s’esvenlar al mitan de la rota e lo paubre Birauia se tornet trobar dins la davantura de una botica, espotit coma un grapaud. Quò faguet un atropament ; lòs gendarmas arriberon e s’ocuperon d’abòrd de Birauia, lo pus mal adobat daus dos.

Piaron aviá pas de mal ; se tornet levar, se boisset e auviguèt credar. Se viret e veguet l’atropament davant la botica. « Quò i es, penset, mon oncle es mòrt ! ».

Birauia era pas crebat, lo filh de garça ; credava a n’en far petar lo viaduc de Sent-Liunard. Piaron s’aproismet, faguet escartar lo monde e damandet aus gendarmas :

– A dau mal, mon tonton ? Que a credar aital ?

– Non, respondet un gendarma ; non, quò sirá ren !... mas i avem trabalhat !... À ! lo chen de mal ! Avem vist lo moment qu’arribariam pas a li tornar lo chais en plaça, a-d’aquel paubre Birauia ! Arribavam pas a li tornar botar sa testa d’aplomb : aviá lo còl virat davant-darrier, lo paubre diable ! Parlatz d’un trabalh !...

E ben, los amics, ai pas besonh de vos dire que quò li a copat l’enveja de l’i tornar montar, a-d’aquel paubre Birauia, sus la Peta-si-quò-pòt de son nebot !

Nhòrla contada a la radiò de Limotges per **PANAZÔ**, pareguda dins la Cronica Occitana dau 16 de junh 1975, dau jornau “L’ECÒ DAU CENTRE”.